

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
 Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Április elsején új előfizetést nyitunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése március havában lejár, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjen. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatásuk szives bejelentését.

A nemzeti dalról.

Írta: Dr. Apáthy István.

Sárgult, foszladozó papiroslap van előttem. Rajta nagy, iromba betűk. A nemzeti dal, a szabad magyar sajtó első terméke 1848 március 15-én. Egyike azoknak a lapoknak, melyeket az akkori Hatvani utcában, sajtófestéktől még nedvesen, szétkapkodták a népek ezrei.

Egyetlen nyomás, minden sornak mások a betűi. De a sorok lángolnak, és láttukon az én lelkemet is égeti valami. Elgondolom, hogy ma, csaknem hat hosszú évtized után, az én soraim, melyeket a nemzeti dalról írok, nem kelhetnek többé szabadon szárnyra. Ellenséges szem fog előbb végig futni rajtuk és, ha rossz kedve úgy tartja, szétdobatja az ólomkatonákat, melyek az én gondolataimnak szolgálatára sorakoztak.

Világhódító kis szürke katonák, legyetek hát alázatosak! Szép formáitokra büszkén, ne vegyétek rossz néven, ha ajkaim önkéntelenül a ti formátlan őseitekre tapadnak. Hiszen azoknak szabad volt, ami néktek többé nem az: az 1848. évi XVIII. törvény-cikk, a sajtótörvény, az előző vizsgálatot, úgy mond, örökre eltörölte és arról biztosít, hogy a gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti.

Mennyit esküdtünk azóta a nemzeti dallal, hogy rabok tovább nem leszünk! — Fiaink szívéből országszerte ismét kitört az esküvés, a melyet ők tőlünk tanultak és mi apáinktól tanultunk, a kiket meg a magyar történelem legnagyobb márciusának 15-én maga Petőfi Sándor tanított reá.

Az elmúlt évek hosszú során utolsó szólszék formája lett az esküből.

A legtöbben, a kik ismételtették,

nem érezték, nem gondoltak mellette semmit. Éppen úgy nem tettek véle szent fogadást, mint a hogyan nem érezték magukat alázatos szolgálja ként annak, a kinek így köszöntek. Szinte csoda, hogy a „Talpra magyar!” esküjét is meg nem rövidítették, el nem koptatták mint a köszöntés formáját.

Nem hiszem, hogy az a nemzedék, a mely most férfi korát éli és hazánk magyarokra bizott néhány ügyében, koránál fogva vezet, ne érezzen keserű gúnyt a ma fölhangzó esküvésben. Mi is esküdtünk és mit tartottunk meg az esküvésből? Nem szabad többé nemzedéket úgy nevelni, mint a hogyan minket neveltek, és mint a hogyan fiainkat mi eddig neveltük!

Ha bűn az Istennek nevét hiába venni, úgy kétszeresen bűn a magyar embernek, a magyarok istenét annyit emlegetni hiába, minden szent hevület, minden erős elhatározás nélkül.

Mi törpe korban növekedtünk, és az apánk akaratlanul is rabságra nevelt. Nevelt a munkára, de nem nevelt az ellenállásra. Nekem is azt mondotta az enyém, hogy minden erőmet a munkára, és minden gondolatomat a tanulásra fordítsam. A szabadságot számunra az alkotmány és a törvények szénsége biztosítja Kossuth Lajosnak az első szavára. Görgeivel ő is végig harcolta a nemzeti önvédelemnek minden csatáját; az ötvenes éveket ő is végig zokogta és a hatvanas éveket végig reménykedte. És ott volt akkor is, mikor a magyar király megesküdt. Csoda e, ha arra tanított, hogy a magyar embernek most már csak dolgoznia kell? Csoda e, ha hivatul szegődött annak a pártnak, a mely a munkára a legtöbb módot adott?

Ott álltam és szégyenlem immár, hogy ott álltam, nem is husz éves ifju még, a szabadelvű párt virágkorában, Budapesten az Egyetem-téren, március 15-én, és beszéltem ifju társaimnak a munkáról, talán a meddő közjogi vitákról is. Társaim tapsoltak. Szégyenlem az akkori tapsot. De legjobban szégyenlem azt a sok dicséretet, amit híres nagy emberektől, jó hazafiaktól, egy olyan beszédért kaptam, a minőért ma egy husz éves ifjút megbotoztatni szeretnék.

A kik nem hihették, hogy a magyarnak valaha még szüksége lehessen az övékéhez, hasonló ellenállásra, elakarták altatni fiaik szívében a kétséget a harcra a szüntelen gyanút, a gravamenek örökös hangoztatását. Az év százados ellenkezés helyett munkára akartak tanítani és kiölve lelkünkől az érzékenységet, a törvénykönyvben az i betűről elfelejtett pont iránt, megneveltek a szolgaságra.

Pedig minket is és a mi fiainkat is harcra kellett volna nevelni s a szüntelen gyanúra. Arra, hogy a törvénykönyvnek, mely jogainkat biztosítja, nem a polcon, nem is a zsebünkben, hanem az agyunkban és a szívünkben kell lenni; arra, hogy ősi törvényeinknek minden lapját, csak szívünknek egy-egy izmával együtt lehessen kitépni. Hogy egy emberként jajduljon föl az országban minden magyar minden ilyen kísérletre!

E helyett, a mi apáink és mi magunk is egész köteteket égettünk el szentesített törvényeinkből a bizalomnak és alattvalói hódolatnak oltárain. Csak a sajtótörvényből is mennyit odaadtunk! Odaadtuk azért, hogy a hatalomnak most már azt se kelljen tisztelni, a mi kevés belőle megmaradt.

Mint szent ereklyét, áhitattal érinti bűnös a kam ezt a sárga levélt előttem, a nemzeti dalt, az egykor szabadsajtó első tanubizonyosságát. És eszent ereklye előtt mondom néktek, magyarok, hogy a hazát áruljátok el, ha fiainkat csak a munkára nevelitek, és nem a harcra is! Tanítsátok meg őket arra, hogy a törvénykönyvnek minden betűjére úgy vigyázzanak, mint a szeretett nőnek becsületére. Tanítsátok meg őket arra, hogy a törvénykönyvnek egy mondata sincsen, a melyért sok volna egy életnek föláldozása. Csak akkor, ha ez mélyen a lelkükbe iródott, ha készek ezt az elhatározást bármely pillanatban tette váltani, csak akkor merjenek esküdni a nemzeti dallal „hogy rabok tovább nem leszünk!”

Mert eddig még csak egy nemzedék nem esküött hamisan, az, a melyik a nemzeti dalt 1848-ban szavalta és abból a nemzedékből is csak azok, a kik Petőfivel együtt a csatatéren maradtak, avagy, Világos után, a bitó-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Azon gyógyszertárban, ahol nincs, küldjük meg.

ját, a golyót nyerték jutalmul. Az életben maradtakat a mi apáinkat, a hamis esküték tudata alól csak 1867-ben mentette föl egy mindeneket megváltó esküvés.

Azóta mi mindnyájan könnyelműen esküdöttünk, mert semmit se tévünk, hogy megtarthassuk esküvésünket. Ideje, hogy fiainknak oda kiáltsuk: „Várjatok! Előbb készüljétek! Addig ne esküdjétek!”

1848-nak ifjuságát. 1825. óta annyi dicső mester, a Szechenyi Istvánok, a Kossuth Lajosok és Deák Ferencek vezetése alatt, mind a nemzeti dalra nevelte. De kérdem ismét úgy, mint a minap, ki és mi nevelt minket, ki és mi nevelte a fiainkat 1861. óta máig a szabadságra? A bizakodás a polcon heve: ő törvények erejében csak rablásra nevelhet. Bizni csak abban a törvényben lehet, amely az agyunkban, a szívünkben és, ha kell, karjaink erejében van.

Most, rövid idő óta kezdjük a nevelést, a melyet tiszteletre méltó hitből mulasztott el az apánk mi rajtunk, s a melyet bűnös nemtörődésből, hamis jelszavak járma alatt mulasztottunk el mi a mi fiainkon. Csoda e, ha a szabadságtanból még oly keveset tanulunk?

De azért két év előtt, a Thay Kálmánnak adott béke pajza idejében, mikor minden érintéstől pirosra csattanó arccal, de szótlán élvezte a nemzet az okos, az erős kéznek simogatásait, — két év előtt ki remélhetett csak ennyit is?

Ellenségünk az, ki a most folyó küzdelemnek eredményeit kicsinyli, aki most a megadásról beszél. Annak azonban csak köszönettel tartozunk, aki az eddigi harcok tanulságait előnkbe tárja, aki figyelmeztet az elkövetett hibákra, aki óva int az elbizakodástól. Szüksé-

günk van hitre, önbizalomra, de nyitott szemekre is.

Rossz hadvezető az, aki taktikáját nem a pillanat követelményeihez szabja. A német-francia háború kezdetekor Moltkének, — ő maga mondja emlékirataiban, — sejtelve sem volt arról, hogy a németekkel azt a híres kanyarodást fogja végeztetni, a mely a Sedennál az egész hadjáratot a németek javára döntötte el. Az a Moltke mondja, hogy az a kanyarodás a hadi tudományok szerint nagy hiba volt. — De győzelemre vezetett, ellenben a nagy Napoleonnak híres vaterlói csataterve, amelyet mintaként idéz az elmélet, első francia császárság végleges bukásába. Hazudik az a hadvezér, aki mondja, hogy a csatát az előre megállapított tervnek pontos végrehajtásával nyerte meg. Ugyancsak a nagy Napoleonnól mutatták ki, hogy egyetlen nyert csatája sem folyt le az ő terve szerint.

Ha talán menetirányt változtatunk, ha pihenőt tartunk, ki meri azért mondani, hogy a magyar nemzetet a mai küzdelemben legyőzték? — Még nem győztünk, de minket se győztek le. Az 1812. évi orosz hadjárat Napoleont csupa olyan csata révén pusztította el, amelyeket a francia történelem fényes diadalokként emleget. Napoleonnal csak egy hadsereg volt, a mely nem fogyhatott el. Borodionál Kutuzov, az orosz hadvezér, csak megállt és elhatározta, hogy nem mozdul; Napoleon győzött, és mégis az oroszok nyerték meg a csatát. A végtelen nyomor és szenvedés bennünket sem fog legyőzni. Mi csak úgy veszíthetünk, ha megadjuk magunkat.

Ennek a harcnak mindenik éve egy évtizedet pótol helyre a nemzeti nevelésben. A törvényekkel vesszük el a szuronyoktól azt, amire szükségünk van. A ki a harc módjára nem ért a többivel egyet, annak azért még nem

kell az ellenséghez pártolnia, azért még nem kell ezzel gyanúsítani sem. Ha csapataink közbe-közbe megis oszlanak, csak a döntő pillanatokban legyenek együtt.

Inkább soha se végződjen a harc, semmint arra az utra térjünk vissza, a melyre az okos kéz ma is még csábit. Abból a bizonyos józanságból már elég volt. Az a józanság a fehérhegyi csata nélkül is elvezette volna Magyarországot oda, a hová Csehország jutott. Hogy mondják nekünk, hogy az anyagi boldogulás mindenért kárpótolást ad, mikor a csehek abból a régen megszerzett jólétekből annyira kívánczok ki, a holnap talán koldusabb, de később aztán annál gazdagabb nemzeti szabadságra!

A kik a mi lelkiismeretünket örökre elakarták altatni, a kik elakarták veltünk hitetni, hogy a szabadságra vágyás olyan árba sodor, a hol elmerülünk! azok legalább ne löktek volna bele akarataink ellenére erőszakkal a vízbe. Most kiderül, hogy valamelyest uszni is tudunk, pedig nem tanítottak reá, csak a szárazon, és csak olyan tempókra, a minőket, a szabad uszó soha sem csinál. Ha sodor is az ár, ha mellünk zihál, karunk fárad is, de közeledünk a tulsó parthoz és legalább mindig nehezebbé válik vissza menni, oda, a hol oly nyugodt volt az életünk. de a hol a nemzeti dallal minden évben hamisan esküdünk.

Nézem, nézem ezt a sárgult lapot előttem és visszagondolok az elmúlt évre, és a lelkembe némi megnyugvás költözik. Talán talán még is meg nevelődünk a szabadság dalára... 1848. előtt sem volt szabad a sajtó, de szabadok voltak a szívek és Petőfi nemcsak a saját lelkét szólaltatta meg a nemzeti dalban. Adja az ég, hogy az ismét és az 1848. évi XVIII. törvény-

Akkor és most.

Képek.

1848. március hó 15. én.

Szerda reggel. Komor, nyirkos, hideg idő van. A látóhatárt szürke fellegek borítják. A lombfakasztó tavasznak még sehol semmi nyoma. A hazafias ifjuság már korán reggel gyülekezik a Pilvax-kávéházban. Egymásután érkeznek Vasvári, Jókai, Buljovszky, Petőfi, Irányi Dániel, Vajda János, Vidacs, Gál Ernő, Degré Alajos...

Reggel hat órakor a vezetők legnagyobb része együtt van már. Jókai, Petőfi és Vasvári még egyszer átnézik a 12 pontot, aztán egy másolatát az utcasarokra kiakasztják. Amint az utca élénkülni kezd, a járókelők kíváncsian állnak meg a plakát előtt: olvasni kezdik. A Pilvax előtt is csoportosulás támad. Számosan elmulasztják a teendőiket: bemennek a kávéházba.

Jókai Mór most feláll egy asztalra és lelkesítő beszéd kíséretében bemutatja a kiállvány alakjában szerkesztett 12 pontot. — Testvéreim, — így szól — a pillanatot, melyet élünk, komoly teendőkre szólít bennünket. Európa népei mind előre haladnak és boldogulnak; haladunk, boldogulnunk kell nekünk is. Legyen béke, szabadság, egyetértés!

Majd felolvassván a 12 pontot, e szavakkal végzi beszédét:

— Es ezen jogokat követelni tartozik a nemzet, bizva önmagában és az igaz ügy istenében.

Viharos éljenzés fogadja a beszédet. Erre felemelkedik Petőfi és elszavalja legújabb költeményét, a Talpra magyart.

A hatás leírhatatlan. A költemény minden szava láng, minden betűje tűz, valóságos extázisba hozta a közönséget.

— Most menjünk az egyetemre! — kiáltja Vasvári.

Az ifjuság kivonul a kávéházból. Elöl Petőfi, Vasvári, Jókai. Mellükön kokárda. Előttük egy jurista nemzetiszín zászlót visz. Eleinte kicsiny a csoport, de az utcai közönség csatlakozásával hatalmas tömeggé nő a tüntetők száma.

— Eljen a szabadság! Eljen az egyenlőség! — zug fel minduntalan.

A menetet az orvosgyetemre tart. Az előadások ép megkezdődtek, mikor a tüntető menet odaér. A tömeg ellepi a folyosókat és az udvart. Az ifjuság vezetői Vasvári, Eljen a szabadság! — köszöntéssel nyitnak a tantermekbe, felszólítván a hallgatókat, hogy csatlakozzék a tüntetőkhöz.

Az orvosnövéndékek dörgő éljenzéssel fogadják a felhívást. A tantermek egy perc alatt kiürülnek. A orvosok otthagynak a tiltakozni akaró professzorokat, rohannak az udvarra. Itt Jókai felolvassa a 12. pontot; Petőfi pedig elszavalván költeményét, mindnyájukat megesketi.

Ismét a meaeat a mérnökiskola elé vonul. Hasonló jelenetek között a mérnök hallgatók is csatlakoznak. Most a tömeg folyton szaporodva, a központi egyetemhez vonul, hol a jogászokat és bölcsészeket vonja magához.

Ekkor már az egész főváros talpon áll. A tömeg mint a hólavina, rohamosan nő.

A katonai helyőrség megröppenve, a legvégsőre készül. A kaszárnyákban fegyverbe állítja a legénységet.

De az ifjuság nem retten meg. Tíz-ezernyi tömeget vezet maga után, mely zugó áradatként kész elsöpörni minden akadályt.

El a Landerer sajtóhoz, kinyomtatni a 12 pontot és a Nemzeti dalt! Fel Budára, kiszabadítani a politikai foglyokat! Eljen a sajtószabadság, éljen a nép! Eljen a Haza! Oh dicső kor! Oh dicső nagy lelkek!

*

1906. február hó. Az egyetemi tanács felhívása az ifjusághoz.

... az ifjuságot pedig óva intjük, hogy a mostani szomorú politikai viszonyok között mindvégig megőrizze hidegvérét. Mindenemű hazafias tüntetést kerüljön, nehogy a kormány bezáratván időnek előtte az egyetemet, az ifjuság saját magának és szüleinek mérhetetlen kárt okozzon az elvesztett félév által.

*

1848-ban, a Haza oltárára...

Az állam két millió pengő forint értékig ötszázalékos kincstári utalványt bocsát ki. A kormány segélykiáltása anyagi áldozatokért, riadó visszhangot ver az országban. Behatol a fényes palotákba, bejut a szalmafedetes kunyhókba és mindenütt megdobantja a szíveket. Mintha varázslat történt volna, egyszerre valami csodálatos megmagyarázhatatlan érzés fogja el a magyart: odaadni mindenét, ami kedves, ami drága előtte, annak az ezer sebből vérző, méltatlanul üldözött hazának.

Es megkezdődik az áldozatkészség bámulatos bucsujárása. A gazdag kincset, aranyát, a szegény termése legjavát adja a haza oltárára.

cikk első szakaszának szellemében igazán szabaddá lett sajtónak egy új nemzeti dal legyen majd a tanbizonyossága, nem pedig a szolgálásra letett újabb fogadalom az ára!

A holnapi közgyűlések

Debrecen, 1906. márc. 16.

Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye új sütetű királyi biztosa holnapra „hazafiai üdvözléssel” összehívta, illetőleg összehívatta a két törvényhatóságnak törvényes képviselőit azért, hogy királyi biztosi kinevezését előszóval és közvetlenül közölhesse.

A tegnapi Szabadságünnepeken sok szó esett ezekről a közgyűlésekről. Vajon megjelenik-e valaki a királyi biztosságának hívatására, a legkegyelmesebb kinevezés meghallgatására, vagy sem? És ha igen, kik lesznek azok a magukról megfellebbezett egyének és ha nem: lesz-e a távol maradtoknak e miatt valami kellemetlensége vagy sem? Annyi sok mindent hallottuk, hogy egész bátran megállapíthatjuk azt a szomorú tény, hogy nemcsak a nagyközönségben, hanem maguk az illetékes törvényhatósági bizottsági tagok között is a lehető legnagyobb határozatlanság, ingadozás mutatkozik.

És mindennek oka az, hogy mint rendszeren: a jelen esetben sem keresi, nem kutatja senki azt a célt, amit akár a megjelenéssel, akár a távolmaradással elérni kellene és megvalósítani lehetne. Hiányzik az eljárásnak előre megállapított tervszerűsége, mely nélkül pedig még kis dolgokban sem nagyobb jelentőségű kérdésekben pedig annál kevésbé lehet eredményt elérni.

Hogy Debrecen városnak és Hajdúvármegyének közönsége hazafias meggyőződésből tiltakozott a királyi biztosság ellen, mert az a legkihívóbb törvénysértés: a felől tisztában vagyunk. Már most csak az a kérdés, hogy ezzel a ríktó törvénysértéssel szemben hogyan fejezheti ki a közgyűlés legmegfelelőbbben a mai viszonyok között ezt az egyhangúvéleményt? Kétféleképpen.

Vagy a közgyűlési tagok összeségének még a betegeknek, még a félhalottaknak is jelenlétében meghozandó egyhangú határozatban foglalt óvás emeléssel, tiltakozással

és az országgyűléshez való felirattal, vagy pedig:

a közgyűlési tagok mindegyikének, tehát a tisztviselőknek is egytől-egyig való távol maradásával.

Csakis az egységes eljárás és állásfoglalás az, melynek megfelelő, megkapó, imponáló hatása van. Akár egyik, akár másik eszközt veszik igénybe a törvényhatóságok: néhány bizottsági tagnak tiltakozása ép oly kevésbé kelt hatást, mint a hogy fel sem tűnik néhány bizottsági tagnak távol maradása. Az egységes eljárás magyarázatra nem szorul, értelmét, hatását, még következményét is mindenki rögtön tisztán látja és ebben rejlik az az erkölcsi erő, mely osztatlan tetszést, helyeslést és lelkesedést kelt.

Melyiket válasszuk hát a kétből közül? E kérdés eldöntésénél azt kell néznünk, hogy akár egyikkel, akár másikkal mily célt akarunk elérni?

A kivétel nélküli való megjelenéssel az egyhangú óvás emelése, tiltakozás és országgyűlési felirat — elismervén — elérhető.

A kivétel nélküli való távolmaradás magában véve szintén egyhangú, de hallgatag óvás emelése és tiltakozás az önkényuralom s a királyi biztosi joghatóság ellen, és ezen felül a legfagyasztóbb neveltségessé tétele a felfújt hólyagszerű hatalomnak.

A megjelenéssel az országgyűléshez való felirat is elhatározható és mindenesetre elhatározandó is volna. Amde most országgyűlés nincsen és ki tudja mikor lesz? és ha lesz: milyen lesz? Lesz-e ott olyan többség, mely az óvás és tiltakozással most kifejezett jogsérlemet — ki tudja mikor — orácsolja e?

Ugy látszik tehát, hogy a megjelenés, és az óvásemelés, tiltakozás és felirat nem kelthet nagyobb hullámgyűrűket, mindez el fog hangzani és meg fog rekedni a közgyűlési terem négy fala között, és kétséges, hogy a társadalomra lesz-e egy ily megrekedt határozatnak olyan határa, mely a szívekben, a lelkekben mély benyomást keltene és egységes társadalmi eljárásnak vehetné meg alapját?

Én — ezt határozottan két-égbe vonom, és úgy a mellett vagyok, hogy kivétel nélkül minden bizottsági tag a közgyűlésből való távolmaradással adjon kifejezést hazafias érzelmeinek a királyi biztossal szemben.

Az óvás, tiltakozás és országgyűlési felirat elmaradhat arra a későbbi időre, a

mikor a törvényellenes állapot megszűnik, a mikor lesz országgyűlés, mely orvosolni fogja az önkényuralom tulkapásait; a teljes távolmaradást hallgatag helyeslésnek jónak ésszel úgy sem minősítheti senkisé, ellenben hallgatag rosszalásnak, hallgatag tiltakozásnak, s a királyi biztosi személye elleni kegyetlen bojkottnak annyival inkább. És nem-e szörnyen neveltségessé az, a mikor a pöffeszkedő hatalom üres teremben a négy falnak, az üres karzatnak és ásitózó székeknek olvassa fel az 6 legkegyelmesebb kinevezési okmányát? Nem-e gyilkos komikum az, a mikor a királyi biztosi saját drága testi épségének őrizetére kirendelt karhatalmat nevezni tekintetes közgyűlésnek?

A teljes távol maradással a közönségnek hivatalos és törvényes képviselője indítja meg a végtelenségig menő bojkotot a nélkül, hogy a megjelenéssel elérhető határozatbeli óvást, tiltakozást feliratot legkevésbé is veszélyeztetné. A teljes távol maradás a maga nagy erkölcsi erejével, súlyával, tartalmával irányt szab a társadalom magatartásának, mely tekintetben eddig a problematikussá értékű hírlapszerű igaztáson kívül — semmi sem történt. A társadalom a törvényhatósági képviselőt magatartása szerint fog igazodni.

Ezért szükséges tehát, hogy a kétféle mód közül a teljes távolmaradással fejezze ki a hét törvényhatóság véleményét, mert a mai viszonyok között ez egyrészt nemcsak célszerűbb, hanem a bojkott szempontjából szükséges is.

Maradjon tehát távol mindenki a két törvényhatósági közgyűlésről! A távol maradás a hazafias együttérzésnek bizonyítéka, a pláne kevés számmal való megjelenés pedig magyarázatra, sőt gyanúsításra szolgáltat okot.

V.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, márc. 16: „Gül baba”. Operette. (B)
Szombat, márc. 17: „Hamlet”. Tragédia. (C)

II. Rákóczi Ferenc fogsága ismert történelmi színmű került színre. A színház tele

A nemes példával a főváros közönsége jár elől. Népgyűlést hirdettek a nemzeti múzeum előtt. Vasvári Pál a szenvedő hazában adakozásra szólítja föl a közönséget. Erre előlép Rottenbiller, kiveszi mellényzsebéből nagy aranyóráját, lehuzza ujjáról nagy pecsétgyűrűjét és ezekkel a szavakkal dobja a lábainál fekvő kosárba:

— Midőn a haza szegénységben van, fiainak nem szabad ékszerektől csillogni. Gyűrűm, óráim legyen a hazáé. Polgártársak, kövessétek példámat.

A tömeg megmozdul. A lelkesedés láza remegteti meg az embereket. És tódul a közönség hosszú, tömött sorban. Ez láncát, amaz óráját, a harmadik gyűrűjét ajánlja fel. A nők ékszereiket, fülönfüggőiket teszik le. Egy gyermekleány kivonja szüzsies kebeléből anyjától maradt drága ereklyéjét: az arany amulettet és piruló arccal, remegő kézzel teszi le a haza oltárára. Egy csehbeli öreg iparos levagdálja zekéje összes ezüst gombjait és azokat áldozza fel...

És szerte az egész országban megindul az adakozás. A pesti nemzeti kaszinó huszezer forintot ír alá. Magánkörökben, társaságokban, egyesületekben kézzel-kézzel járnak a gyűjtőívök. Aki arany ezüst neműt nem adhat: pénzt ír alá. Az egyes hitfelekezetek sem maradnak el. A pesti izr hitközség 50 ezer forint kölcsönt ír alá. A kereskedelmi minisztérium tisztviselői maguk 1000 forintot raknak össze...

Még most is, egy fél század múlva, a megilletődés könnye tódul szemünkbe, ha a magyar hazaszeretet a legendászerű példáit olvassuk. Oh, de nagy tudott lenni akkor a magyar!

A ny. . . jóléti bizottság felhívása. 1906. március 3-án.

... A vármegye tisztviselőit pedig ezennel felszólítjuk, hogy miután a községek közönsége teremtett jóléti alap teljesen kifogyott, ezeketán semminemű anyagi támogatásra ne számítsanak.

1849. május 21-én: Budavár bevétel.

Hétfő. Gyönyörű májusi reggel. Mosolygó égboltozat, virágos föld. Éjfélkor már oszlatáraként áll a honvédsereg. Lábhoz tett fegyverrel állnak a csapatok.

Pont 3 órakor a svábhgyi főhadiszállásról tüzkigyókat rajzolja, egy roppanytú szállt fel. Ez a jeladás. Ezer meg ezer ajkáról zug a kiáltás:

— Éljen a magyar! Éljen a haza!

S ezzel minden ponton megkezdődik az előrenyomulás. Még sötét van, de a fegyverek és ágyúk szakadatlan világosától egész fényvó támad a vár körül. S a puskaröpgés közé mihamar a küzdők oszlatáraként vagyú. A honvédek támadása a vár ellen pillanatról-pillanatra hevesebb. Itt egy ágyugolyó szakit ketté egy létrát, amott egy-egy holttest zuhan a mélybe: távolabb a bástyafokon megindul a rettentő szuronyharc.

Eközben reggel lesz. A hajnali bíbor fényében kipirult arcú lelkes honvédeitől kísérvé megjelent már a bástyafokon Nagy Sándor tábornok. A második hadtest a várkert felől támad. — A honvédek úgy küzdenek mint az oroszánok. A III. hadtest a bécsi-kapu köröndjeit ostromolja. A hajnali pirkadáskor a várkapu tetején leng a magyar zászló. Minden ol-

dalról a várba özönlének a diadalittas honvédek. Véres utcai harc fejlődik. Hentzi puskagolyótl találva, hörögve zuhan a földre. Félóra múlva Nagy Sándor jelenti Görgeinek:

„A vár az őrséggel együtt hatalmunkban van.”

— Győzelem! Győzelem! Budavára be van véve! Éljen a honvéd! — ujjong mindenki. 1125 honvéd esett el hősiessé, de a vár Pest felé néző bástyáján megjelenik a dicsőséges nemzetiszín lobogó...

1906. év február 19-én Budapesten.

... Fél 8 órakor katonaság zárja körül a parlamentet. A katonai kirendeltség a 38. gy. ezred 3 zászlóaljából, az I. honvéd gy. ezred 4 századából és egy század honvédhuszárból áll.

10 óra 5 perczor, midőn a képviselők az ülésteremből távoznak, futótüzként terjed el a parlamentben és környékén a hír, hogy jönnek a honvédek.

A parlament előtti téren katonai vezényszavak hangzanak el; a huszárok lóra ülnek, a katonák feltűzik szuronyaikat és 2 zászlóalj erejű katonaság Fabricius honvédezredes vezénylete alatt szuronysegezve nyomul a képviselőház ülésterembe. A terem üres. Fabricius ezredes katonáinak és 250 randőrnek asszisztálása mellett elfoglalja az elnöki emelvényt. Két köziratot olvas fel. Az országgyűlés szót van oszlata... Alkotmány volt — nincs... A kirendelt csapatok katonas léptekkel vonulnak baza, kaszárnyáikba... — aida.

volt lelkes közönnyel mely együtt, állva énekelte el a Hymnust, meg a Kossuth nótát fonséges látványt nyújtva szereplőnek. Csáder Irén gyönyörű szavalata is nagyhatalást keltett, a darabban szereplők pedig mindannyian igyekeztek hozzájárulni az ünnepi hangulathoz.

Színházi hírek. Ma este a Gül baba kerül színre, mely legutóbb is pótszékes zsufolt ház előtt került színre. Szombaton este Hamlett Shakespeare hatalmas drámáját adják, melyet szezon kezdetén kitűnő előadásban láttuk a címszerepben Szakács Andortól, aki egyike a legjobb magyar Hamletteknek. Almásy Lola betegsége miatt, mely igen komoly természetű vásárnap estéről elmarad az Órnagy ur s helyette a Józsi kerül színre, mely Zilaby Palika alakítása részen nagy sikert aratott.

H I R E K.

Válasz

Weszprémy Zoltán urnak Hajdúvármegye főjegyzője és alispán helyettesének.

Kedves barátom!

A Debrecen március 13-iki számában hozzám intézett nyílt leveledben egyenes választ kérsz tőlem arra vonatkozólag, hogy szonosítom-e magamat a főszerkesztőségem alatt megjelenő Független Hajduság e hó 10-iki számában közölt vezércikk tartalmával, mely az általam folyó hó 17-iki napjára kitűzött vármegyei közgyűlés összehívása kérdésében tanusított eljárásod felett mond birálatot, s hivatkozol arra, hogy én, a ki a jóléti bizottság elnöke voltam, jól kell hogy tudjam, miszerint ezt az indítványt, mely a tisztikart a további ellenállás alól felmenteni javasolta, s a melyiket a közgyűlés többsége határozattá is emelt, a jóléti bizottságnak is a többsége alkotta meg; hát mindezeket én igen jól tudom, s kell hogy te is jól tudjad azt, hogy én sem a jóléti bizottság többségi javaslatát magamévá nem tettem, sem a közgyűlés határozatához hozzá nem járultam, ha tehát úgy tekinted, hogy neked a többségi határozat intenciói szerint kell utadon haladni, akkor természetesen kell hogy tekintsd, ha én, a ki a kisebbségi javaslat mellett voltam, ennek intenciói szerint járok el; álláspontom jól tudod ezt is azokban a nehéz napokban, melyek a március 1-5-ös napját megelőzték, az volt s én, hol alkalom kínálkozott, ki is fejezem, hogy helyes dolog csak az lehet, akár a vármegyei közgyűlés, akár tisztikar részéről, ha előbbi eddigi álláspontja mellett kitart, utóbbi pedig az ellenállást folytatja, minden más expediens a meghátrálást, illetőleg meghajlást jelenti; nem így történt, a közgyűlésnek meghátrálása, a tisztikarnak pedig meghajlása következett be.

Azon időben a mikor a közgyűlés határozatát már meghozta, de a királyi biztos még látható sem volt egész eddig még a megyeházán meg nem jelent, s óltalanul ott történt fogadása részletéről nem értesültem, mindig azt hittem és hangoztattam is hogy ha a tisztikar minden tagja engedelmessékedik és te leszel az a ki ellenállasz, s inkább meg válsz állásodtól sem hogy ez alkotmányos állam formába bele nem illő teljes hatalmu királyi biztosnak csak egy parancsolatát is teljesítsél, így gondolkoztam válasszul azt is hittem, hogy ugy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés március 1-5-ös napját megelőző álláspontja, mint te elfogalt irányító magatartásuk következménye csak ez lehet, s reánk vonatkozólag nem gyakorol befolyást a Március 1-5-ös napján tartott közgyűlésnek, az ellenállás csupán két ütköző pontját neki tulajdonító sennek is egyedül az anyagi erő hiányából keletkezett határozata sem, elfogadod magadra vonatkozólag a kisebbségi álláspont intencióit, nem így történt, te mindenestre nagy indokokból megmaradtál helyeden továbbítottad és továbbítottad ma is a teljes hatalmu királyi biztos parancsolatait, e miatt ne csodálkozz azon és ne vedd oly zokon, ha a vármegyénk terü-

letén megjelenő egyetlen politikai lap magatartásod felett — én is elősmerem — erős birálatot mond, ne vedd ezt oly zokon, mert jól tudod, hogy nem e lap, vagy annak főszerkesztője a te birád, hanem a bizottsági közgyűlés, melynek pedig még csak jó idő múltán alkotmányos és önkormányzati életünk visszaállítása után lehet módjában elhatározásod felett ítéletet mondani, hogy ez ítélet miként fog szólni, sem a „Független Hajduság“ cikkrője, sem senki a világon ma még nem tudhatja.

Kérdésedre egyenes válaszom az, hogy én óltalanul nehezményeztet cikket sem nem irtam, sem nem sugalmaztam; a felelős szerkesztővel abban állapodtam meg, hogy legyen a lapban oly tartalmu közlemény is, mely a bizottsági közgyűlés tagjait arra kérje, hogy a 17-iki közgyűlésen ne jelenjenek meg.

A kockát te vetetted el, várd be tehát nyugodtan az egyedül jogosított s mindenestre igazságos biród, a vármegyei közgyűlés ítéletét.

Hajdúszoboszló, 1906. március 14.

Barátod

Kovács Gyula.

Március idusa.

— Március 16.

A sajtószabadság születésnapjának szent ünnepét méltóan ünnepelte tegnap Debrecen. Az ünnepségek tizezrek jelenlétében folytak le komolyan, méltóságosan, igaz lelkesedéssel. Sehöl egyetlen diszonáns hang, pedig előbb nagy volt az agyarkodás a szocialisták részéről; ámde az ünneplésben Debrecen népe oly óriási számmal vett részt, hogy ezek is elállottak minden ünneprontástól.

A nappali ünnepekről tegnapi számunkban részletesen számoltunk be. Az esti és a vidéki ünnepélyekről alábbi tudósításunk ad számot.

A Petőfi dalkör.

A szokásokhoz híven a Petőfi dalkör az Arany Bika szálló dísztermében tartott ünnepélyt.

A Petőfi dalkör ünnepi estélyét a „Magyar i testvérek“ zenekara nyitotta meg, — utánna a dalkör működő tagjai léptek a podiumra Komlóssy Arhur elnökkel az élén, Komlóssy röviden, de hazafi tüztől izzó beszédében vázolta az eseményeket és a szebb jövő reményének szentelt az estét. A Petőfi dalkör jeligéjének szövege ez — így mondta:

A fájó multat
Vidám jelent
Jövők reményeit
Dalban zengjük el.

Ezt a jeligt most nem lehet elnekelni, most ehhez meg kellene változtatni a jelige szövegét így:

A fájó multat
A „sivár“ jelent
Jövők reményeit
Dalban zengjük el.

Beszédét általános tetszés és tapsvihar fogadta.

Ezután a dalkör tagjai énekeltek el a „Szózatot“ majd Gulácsi Juliska díszes virágosokorral lépett a podiumra és elszavalta Vörösmarty szép költeményét A vén cigányt. Azután Szilágyi Sámuel tisztviselő, a ki betegsége folytán elvesztette szemévilágát, szavalata mély hatást keltett. A műsort a dalkör Kossuth dala fejezte be.

Műsor után társas vacsora volt, melyre az öreg honvédek is meghívták.

Az altiszti kör.

A máv. altisztek köre szép ünnepség keretében ünnepelte meg este a március napok emlékét a kör helyiségében. Az ünnepélyt a Máv. altisztek jól szervezett dalárdája nyitotta meg a Hymnus élneklésével, mely után dr. Kőrössi Kálmán költői len-

dületű beszédben ismertette a március idusának történetét. A hallgatóság lelkesen éljenezte a kiváló szónokot. Majd Bay Erzsike szavalt el egy pár hazafias költeményt meleg érzéssel. Végül az ünnepélyt a közönség és a dalárda a Szózat élneklésével zárta be.

Leányok ünnepe.

Kedves kis csöndes tüntetést rögtönöztek bájos uri kisasszonyok a zenede épületében. Itt ugyanis már hetek óta vegyeskaral próbákat tart Husz Lajos zenetanító. Tegnap is ilyen próba volt. A leánykák a szokott időben meg is jelentek, de nemzeti szín viselettel. A leánykák mikor összegyűltek, egyik bájos hölgy indítványára rázendítettek a Kossuth nótára. Javában énekeltek, a mikor megérkezett Husz Lajos tanító.

„Ha még egyszer azt izeni,
Mindajajunknak el kell menni.“

Énekeltek a leányok Nem tehetett mást Husz is, mint énekelte a leánykákval tovább.

„Éljen a magyar szabadság“.

Azután sorra került a „Hymnus“, „Szózat“ stb. Végre is aztán az énekpróbát megtartotta Husz Lajos, de a kis leányok feledték a hangversenyre készült akkordokat és rátértek:

„Mebűnhötte már a nép“ dallamára. Ezután még sokáig énekeltek hazafias dalokat a zenede bájos hazafias leányai, kik igaz lelkesedéssel tértek haza az előre el nem készített, de igen kedves, lelkes ünnepélyről.

Kereskedő ifjak ünnepélye.

Mint minden évben ugy most is méltó módon ünnepelte meg e szent napot a kereskedő ifjuság. A kereskedelmi Akadémia díszterme teljesen megtelt nagyon szép közönséggel.

Magas szárnyalásu szép ünnepi beszédet mondott dr. Abrahám Dezső. Kürthy Károly hittanhallgató tüzes szavalása után Veres Sándor tárogatója, majd Spira Sándor gyönyörű szavalata emelték a szép ünnepet.

Elragadó volt a kereskedő ifjak dalárdája, mely hazafias dalaival nagy sikert aratott. A Szózatot és a Hymnust állva hallgatta a remek közönség.

Az ünnepély után az angol Királynőben társas összejövetel volt, hol Papp Imre egyesületi tag nagyhatással szavaltta el Abrahámy Emil „Március Idusa“ című költeményét.

A tanítóképző-intézet ünnepélye.

A szabadság születés napjának emléke iránt lerótta kegyeletét az ev. ref. tanítóképző intézeti ifjuság önképzőköre is, mely a délután folyamán az ifjusági zenekar és a Csokonai énekkar közreműködésével a főiskola dísztermében hazafias ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyt pontban 5 órakor dr. Barcsa János az önképzőkör felügyelő tanára nyitotta meg a nagy nap jelentőségét fejtegető, magas beszéddel. Azután a Csokonai énekkar a Kossuth nótát adta elő Bertha János 4. o. tanuló vezetése mellett, dícséretes összhanggal. Majd Bakos Sándor lendületes emlékbeszéde, Kocsár István és Kocsis Ferenc lelkesedést keltő szavalata következett. Végül az énekkar népdal-egyveleg után a zenekar a Rákóczi indulóval zárta be a szép ünnepélyt.

Az iparos kör ünnepélye.

Lelkesen vette ki részét az iparos kör a március 15-iki ünnepségekből. Délután 5 órakor az iparos családok színe-javával és más előkelőségekkel. A műsor előadása oly lelkes, olyan hazafias és olyan lélekemelő volt, hogy minden előadott darab után kitört a közönség igazi, szívből fakadó mély érzése. Az emlékünnepelet a Munkás dalárda nyitotta meg, majd dr. Kun Béla jogtanár tartott komoly tanulmányra valló hazafias szabad előadást, ahol hűen jellemezte az iparoságot, mint a nemzet legfüggetlenebb és legszabadabb tagjait. Ezután Kiss Béla zenekara gyönyörködtette a közönséget a legszebb hazafias dalok előadásával és tárogató szó-

lóval Julow Jenő, Julow Lajos vasöntőde tulajdonos kiváló képzettségű fiatal gymnazista fia szavalt a Farkas Imrénnek „Czinka Panna” című költeményét oly mély érzéssel és olyan szavaló tehetséggel, hogy a közönség alig tudott lelkes éljenszével és tapsaival kifejezést adni őszinte rokonszenvéért a kedves szavaltért. Végül a Munkás dalárda énekelt el a nagyközönséggel a Szózatot és ezzel az iparosok lélekemelő ünnepélye véget ért.

Hajdusoboszlón.

A márciusi nagy nap emlékét — mint tudósítónk jelenti — Hajduböszörményben is megünnepelték. Kora reggel a régi szokás hoz híven három mozsár ágyu üdvözlései emlékeztették a lakosságot a mai nap emlékeztették a lakosságot a nagy nap emlékére. Kilenc órakor a ref. templomban hálaadó istentisztelet volt, a mely után a közönség a gymnasium nagytermébe gyűlt össze az ünnepségre. Este 500 terítéses bankett volt, a melyen Benedek János országos képviselő mondott nagyhatású felkészítőt.

Március idusa Kabán.

Kaba község hazafias polgársága, mint más években, úgy most is szívvel, lelkesedéssel ülte meg a nemzet szabadsága hajnalhasadásának e mindörökké fénylő ünnepét.

A haza sorsa feletti aggodásból fakadó bánat szomorú kifejezésével arcaikon, zászlók alatt jelent meg a község polgársága e nagy nap reggelén elsősorban a reform. templomban, hogy Dávidházy János esperes e naphoz alkalmazott imájával együtt röptesse hálát érzelmait a népek és nemzetek királyának trónjára. A templomi gyűlést a „Hymnus” és „Szózat” elnevelése után oszlott szét, hogy későbbben a községben körmenetre induljon.

Az ünnepély programja szerint délután 1 órára ugyancsak zászlók alatt a község több ezer polgára gyűlt össze a kettős fiiskola tágas udvarára, hogy hallgatója legyen e nap fontosságát tárgyaló beszédnek és az ezt követő szavaltoknak. A beszéd és a szavaltok közti időt az ünnepélyre összegyűlt polgárság együttes éneklése egészítette ki. A „Kossuth-nóta” elnevelése után, szívekben egy jobb jövő reményével eltelve, széledt szét a polgárság, hogy este ismét az egyes — „I-6 polg. olvasókör”, „Függetlenségi-kör”, „Iparos-kör” stb. — körökben rendezett társasvacsorára gyűljen össze.

Ismét a királyi biztosi meghívóról.

Tegnap számunkban már megemlékeztünk Rettenetes Iván királyi biztos által kibocsátott városi közgyűlési meghívóról, s kimutattuk, hogy a királyi biztossága a magyar állam címerét anélkül használja, hogy őt erre bármely magyar törvény feljogosítaná. Ugy hisszük, hogy a véleményünket dr. Jaszi Viktor, jogakadémiank tudós közjogtanára is mindenben megfogja erősíteni, és várjuk is ebbeli tudományos közjogi fejtegetéseit, mert őt, mint par excellence közjogászt mindenestre hivatottnak tartjuk a kérdés alapos megvitatására.

Most a királyi biztosságnak egy másik csalafintaságára hívjuk fel a törvényeknek és a törvényes rend hivatott óráinak: a kir. ügyésznek figyelmét. Arra nevezetesen, hogy Naszády Iván királyi biztos által „hazafiúi üdvözléssel” szétküldött, nyomtatott meghívóin nincs kitéve annak a nyomdátulajdonosnak neve, a kinek nyomdájában a meghívó nyomtatva lett. Már pedig ez a mulasztás az 1847. XVIII. t. c. 41. § a szerint 100 frtj terjedhető pénz büntetéssel büntetendő büntetési cselekménynek tényálladékát állapítja meg, s a mely cselekmény hivatalból üldözendő.

Lehet, hogy a királyi biztossága ezzel mulasztással a nyomda tulajdonost akarta megkínálni az őt magát is megérdemlő társadalmi bojkottal, de ezt még csak enyhítő körülménynek sem tekintjük. A nyomdát (t. i. a városi nyomdát, mert mint értesülünk: a kérdéses meghívó miután minden más nyomda annak kinyomatását megtagadta — ott nyomtatott) a bojkott ugysis utól fogja

érni, de ez nem melegség az idézett büntetendő cselekménnyel szemben, sőt súlyosító körülmény, mert kétségtelen, hogy a nyomdát érő anyagi veszteségnek közvetlen akadálya a királyi biztosságnak egyenes utasítása volt.

— **A holnapi közgyűlések.** Az abszolútizmus debreceni kirendeltsége holnap tartja összehívását. Ugy a vármegyeházán, mint a városházán feltört közgyűléstermben közgyűlés lesz, melyet a királyi biztos hívott össze s melyen ő maga elnököl. A holnapi közgyűlések elé az egész város érthető érdeklődéssel néz. A vármegye törvényhatósági biztossága leszerelt s így a megyei tisztikar megjelenik a közgyűlésen. A biztossági tagok között mozgalom indult meg, hogy a királyi biztos által összehívott közgyűlésen közülnök senki meg ne jelenjék. Ettől a tervtől azonban elálltak, mert a közgyűlésen tiltakozni akarnak a királyi biztos küldése ellen. A holnapi megyegyűlés délelőtt 9 órakor kezdődik s előre láthatólag rövid lefolyású lesz. A városházán 11 órakor lesz a közgyűlés. Eddig kétséges volt, hogy a tisztikar a közgyűlésen ott lesz-e. Ma azonban már bizonyos, hogy a tanács megjelenik és részt vesz a királyi biztos elnökletével tartott közgyűlésen, mely elé — mint értesülünk — indítványt terjesztenek az iránt, hogy Debrecen város közönsége is tiltakozék a királyi biztos küldése ellen és feliratban kérjen törvényesen kinevezett főispánt. A holnapi közgyűlésekre belépő jegyeket igen korlátolt számban bocsátottak ki, mert zavargásoktól tartanak. Ma délelőtt különben a királyi biztosi hivatalban tanácskozás volt, melyen a karhatalom kirendeléséről volt szó. A tanácskozásou végleges megállapodás nem történt, hanem délután ismét értekezlet lesz. Jelen lesz az értekezleten Naszády kir. biztos, Zölley min. osztálytanácsos, Vaday főkapitány helyettes és a helyi ezredék parancsnokai. Az bizonyos, hogy egy a városházán, mint a megyeházán nemcsak katonai, hanem csendőri kirendeltség is lesz. Ezen kívül parádának Naszádyt egy dísz század fogja kísérni, esetleg a közgyűlési terembe is. A katonaság a megyeházán annál is inkább bemegy a terembe, mert a megyei közgyűlési teremnek karzata nincs és a hallgatóság nincs különválasztva a biztossági tagoktól. Külömben pedig minden óvintézkedés felesleges, mert zavargástól nem kell tartani.

— **Gazdasági ülés.** Holnap, 17-én délután 3 órakor a református egyház gazdasági biztossága ülést tart.

— **Az elvert debreceni főispán ügye.** Az ügyész indítványára tudvalevőleg vizsgálatot folytattak azok ellen, a kik az időközben leköszönt debreceni főispánt, Kovács Gusztávot, székhelyére való megérkezésekor megtámadták és véresre verték. — A vizsgálat kiderítette, hogy Herceg János tanító volt az első, a ki a pályaudvaron összeverődött népet Kovács Gusztávra figyelmessé tette. Az ügyész Herceg János és két társa ellen súlyos testi sértés vátségéért vádiratot adott; a egyuttal a pör tárgyalására más bíróság delegálását kérte. A kuria csütörtökön foglalkozott ezzel az ügygel, s a tárgyalásra a nagyváradi királyi törvényszéket delegálta.

— **Kállay Frigyes elhatározása.** Lapunk tegnapi számában közöltük Kállay Frigyes volt os. és kir. huszárfőhadnagyak, Bory Béla urhoz, a Szabolcsmegyei függ. és 48-as párt elnökéhez írt levelét, melyben tudatja, hogy hazafiúi érzelmek, az alkotmány és a haza iránti szent kötelességei ellentétbe kerülve a császári hűségére letett katonai esküjével: nem hódol, nem ingadoz, hanem igazi huszárvirtussal tette határozta el magát; leteszi a császári színekkel ékes huszárdolmányt és atillát, nem viseli többé a kétféjű saos, sárgafekete kardbojtót, — hanem kardját, ezt a hűséges huszár élet társát: ha kell, kész lesz bármely peroben

igazi huszár virtussal a haza függetlenségének kivívására és szabadságának védelmére újra felkötöni. Lehetetlen el nem érzékenykedni ily nemes, ily példás elhatározás láttára. Szinte könnyű lopózik szemünkre, midőn látjuk annak az os. honfoglaló Kállaynak késő unokáját, a ki ezer év előtt ütötte le hatalmas gerelyét a kállói mezőségen, oda, ahol a nemzettség ima ezeréves, hatalmas, terebélyes fává növekedett, mely nemzetiség sok hőst, sok politikust adott ennek az országnak, mely nemzetiségia ime ezer év múltán még oly gyönyörű gyümölcsöt termel, mint Kállay Frigyes. Hiába, a vér nem válik vízzé. Kállay Frigyes magyarok születe az édes anyja erre a világra, előbb lett magyar és azután császári tiszt. Az édes anyától örökölt érzelmek, az ezeréves családi hagyományt nem homályosította el a császári hadseregnek minden fényessége, a rang, a kitüntetés, a magas ranglétérlelhető fényes pályafutás. Mindez neki smarrn lett abban a pillanatban, a mikor az a láthatatlan valami oda bent különös hangokat süttött lelkéhez. Minden igaz magyar őszinte elismerése fűződik Kállay Frigyes férfinak elhatározásához, és egyben reményteljes várakozás a jövőre nézve az iránt, hogy a nemes példakövetőkre talál. Ugy legyen.

— **Halálos szerencsétlenség a vasutnál.** A vasuti állomásnál ma reggel halálos szerencsétlenség történt. A nagy hó befödte a síneket és egy irodaszolgát a mozdony elűtött s fejét teljesen lemetszette a törzsétől. Dzsupa Gyula 56 éves vasuti irodaszolga az állomásfőnök mellé volt bocsátva. Az volt a dolga, hogy a főnöki irodából vitte az iratokat a gyorsúru raktárhoz. Ma délelőtt 9 órakor is a főnöktől ment a gyorsárupóztár felé. A vasuti síneket vastagon belepte a hó s nem lehetett látni az utat. Dzsupa süket ember s nem vette észre a háta mögött közeledő mozdonyt. Tunyogi Imre mozdonyvezető a sűrűen hulló hótól szinte nem látta Dzsupát és így a vonat elűtötte. A szerencsétlen ember rémes siktására a mozdonyvezető rögtön fékezett, de a hatalmas gép tíz méternyire vonszolta magával a szerencsétlent, kinek nyakát teljesen elmeteszte a gép kereke s fejét eldobta a sínek közé. Óriási rémület támadt az egész állomáson. A rettenetesen megelemtett ember holttestét Kovács Kálmán reáorfo-galmazó, miután dr. Burger Péter orvos a halált konstátálta, beállította a közokorház hullatermébe, hol felboncolják.

— **A vonat előtt feküdt.** Ma délelőtt Erdő András talyigás részegen barárgolt a Péterfia utcán. A kaszárnya körül a hóval fődött sinen megbotlott, elesett s a puha havon elaludt. A kivevont jött s alig két méternyire volt már Erdeitől, mikor a mozdonyvezető észrevette a részegét. Szerencsére még idejekorán fékezett a gépész és a vonat közvetlen a holt részeg ember mellett. Erdeit a rendőrök vitték el.

— **Március 15. áldozata.** A cigány soron Huszár József zenész mulatni akart és kivilágítást követelt. A szomszédok azonban nem vették tréfára a dolgot és husángokkal lohasztották a kintinó hazafiságot, mely az ablakok beverésében csucosodott ki. Riadással még fel is jelentették.

— **Halál a feltékonyság miatt.** Nagyon szerette az urát Keserő Gáborné Al földi Zsuzsánna. A 22 éves fiatal asszony szóvitába bocsájtkozott a férjével, miközben vérhányás vette elő és oly mértékben, hogy a viruló szép asszony pár pillanat alatt meghalt.

— **Az áru értéke és a munkabér.** Nemzetgazdászok számitása szerint, a nyers-termények árában a munkabér az értéknek átlag 16 százalékát teszi, míg az ipari cikkek árában, annak 70 százalékát. Számítsuk azonban mi a nyersanyag munkaértékét 25 százalékkal s így az Ausztriába kivitt — három évi átlagban — 576.4 millió korona értékű nyersanyagból a munkaérték 25 százalékkal is csak 144.1 millió korona; a kivitt 137.5 millió korona fel. és egész gyártmányból a munkaértékét 50 százalékkal számitva 68.7 millió koronát tesz ki. Együttvéve tehát

a Magyarországból Ausztriába kivitt munkások 2128 millió korona. Ezzel szemben behoztunk Ausztriából 1908 ban nyersanyagot 85,879,000 korona értékűt, a miben a munkaérték 21,470,000 korona; a behozott 888,196,000 korona értékű fél- és egész gyártmányból pedig a munkaérték 419,098,000 koronát tesz ki. Együttvéve tehát 1908 ban Ausztriából 440.5 millió korona értékű munkaértéket hoztunk be, a mi 2128 millió korona munkaértékünkkel szemben. Ezt a 440 millió koronát tehát a magyar munkás világ egyszerűen átengedte az országnak s átengedi ezt minden esztendőben. Az így évente Ausztriának átengedett munkaérték átlagban az utolsó hét év alatt 3,083.5 millió koronának felel meg s ugyanezen hét év alatt itt hagyta Magyarországot 1,107.428 munkakereső ember, így tehát Ausztria hét év alatt nemcsak három három milliárd koronát vitte ki az országból, hanem még egy millió magyar is hazátlaná tett. Nem volt és nem lesz a világnak olyan pusztító háborúja, mely annyi vérbe és pénzbe kerülne, mint Magyarországnak Ausztriával való s' gorsága!

x **A Népszegélyző Bank** megnyitott Heti befizetési könyvecskőit (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint, az udvarban. 106—x 12

x **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olcsón vásárolni mindenféle célszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műiparú különlegességeket mint most. Mentze Henrik újdonságok áruháza teljesen feloszlik Piac és Szent Anna-utca sarkán, a rakáron levő áruk beszerzési áron alul árusítatnak el. Berendezés és a portálo eladó. 140—x—10.**

x **A tüdővész gyógyszerül.** a bukktakatrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnévnek örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatosak, melyek között legjobb a „Sirolin-Roche”, miután ez hatásos, ingernélküli és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszerárban.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a Vörös Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpéd. készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész, Debrecen Kossuth-u ca. 107—x 13.

TAVIRATOK.

Fejérváry Bécsben.

Budapest, március 16. A fődarábont a hó 20-án fog Bécsbe utasni s ugyanazonnap jelentkezik a királyné, ki végleg ekkor fog dönteni a felett, hogy kiírassa-e a választásokat. A kormányörökből oly hírek szivárognak ki hogy Fejérváry mindaddig nem is gondol a választás kiírására, amíg 67 es többséget teremteni nem tud. Az önkényuralom pedig irítozik attól a gondolatól, hogy a választásból 48 as többség kerül ki. A kormányhoz közel álló körökben a leg-határozottabban beszéliz, hogy a választásokat csak 1908-ban írják ki s ha akkor nem sikerül a kormánynak a többségszervezés, annyiszor oszlatnak fel a Házát, amíg nem sikerül 67-es többséget teremteni.

Véres március.

Budapest, március 16. Ma hajnalba viradóra két óraker az Andrassy-uton és a Jóssef-körúton nagy tüntetést rendezett az ifjuság. Berényi rendőrkapitán két szakasz rendőrral verte szét az ifjuságot. Kiss István öbölöszet hüllgatói letartóztatták, de reggel a VIII ker. kapitányságnál elbocsátották. Ugyanakkor nagy tüntetés volt a várbeli aczérvédoszobornál is. Máltás Hugó r. kapitány 80 rendőrral szét akarta verni a tömeget, mely azonban ellenszegült és revolverlövésekkel féltelmitette meg a rendőresapatot. A rendőroök kardot rántottak s a tüntetők közül többet összevagdaltak.

Bánffy nyilatkozata.

Budapest, március 16. A mai Pesti Hirlapban Bánffy Dezső báró nyilatkozata országsszerte feltűnést keltett. Bár Bánffy támadja a mai kormányt, mégis oly határozottan kel a 67 es alap védelmére, hogy az országot katasztrófával meri tenyegetni az esetre, ha a 67-es alaptól elpártol. Ez a nyilatkozat megerősíti a politikai köröket abban, hogy Bánffy a darabont kormány és Tisza István titkos szövetségese.

Orosz tuzok Japánban.

London, március 16. Tokióból jelentik, hogy a mikádó minden előkészületet megtett az orosz cár képviselőinek fogadására. Japán és Oroszország közt a háboru után szövetség létesült. Az orosz cárnak egyik vérbeli rokona udvarával együtt Tokióban fog állandóan lakni, viszont a japán császári ház egyik tagja Szentpéterváron.

Fővárosi választások

Budapest, március 16. A fővárosi központi választmány ma délelőtt Rózsa völgyi alpolgármester elnöklésével ülést tartott és megválasztotta az összeíró küldött ségeket, amelyek a fővárosnak régi jogon való választóit fogják összeírni, hogy a városi választások ez év decemban megújíthatók legyenek.

Közigazdaság.

Egy földmives-iskola bajai. Kolozvári tudósítónk jelenti: Az algyógyi földmives-iskola ügyével foglalkozott az E. M. K. E. tegnapielőtti választmányi ülésén. A titkár jelentése szerint br. Kemény József földbirtokos és Varga Kálmán gazd. tanárból álló bizottságot küldött ki a mult hónapban a választmány az algyógyi székely földmivelő-iskola megvizsgálására. A titkár erről szóló jelentése szerint a székely kirendeltség kérésére fölvetett székelyudvarhely-megyei ifjak rövid idő alatt eltávoztak azzal a megindokolással, hogy fizetni képtelenek. Így történt, hogy jelenleg nincs egyetlen udvarhelymegyei székelyfiu az iskolában. Véleménye szerint az eltávozás igazi oka az, hogy a székelyeknek nem tetszik a dolog, éppen, mint a kolozvári két fiuknak sem, akik pár hét múlva szintén visszajöttek. Fekete Nagy Béla ebbe a kijelentésbe nem nyugodott bele. Feltűnő, — ugymond — hogy éppen a dolgozóknak, szorgalmasnak és mezei munkára kiválóan alkalmasnak ismert udvarhelyszéki székelyek hagyják ott az iskolát. Kéri, hogy a jelentést terjesszék föl a székely kirendeltséghez s az E. M. K. E. udvarhelyi fiók választmányának utánjárás végett. Az ülés helyeselve elfogadta az indítványt. A jelentés szerint továbbá az iskola 40 tanulója az évrő vizsgán végtelen csekély tudást mutatott fel, aminek oka valószínűleg a folytonos tanár-változásban rejlik, mert a miniszter, minden évben változtatja a tanárokat. A választmány elhatározta, hogy kérni fogja a minisztert egy állandó tanári kar kinevezésére s főként arra, hogy ne használja föl az iskolát tanárpróbáltatásra.

Budapesti vágómarhavásár. Március 16. Felhajtás: Vágómarhák: Magyar ökör 1392, magyar tehén 555, növendékmarha 13, bivaly 35, bika 170 darab. Összesen: 2165 drb. — Eladási árak: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 75—82 koronáig, kivételesen 85 koronáig, közép minőség 67—74 koronáig, silányabb minőség 56—68 koronáig, magyar parasztmarha jobb minőségű 67—72 koronáig, silányabb minőség 52—62 koronáig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 76—85 koronáig, kivételesen 88 koronáig, közép minőség 68—75 kor.-ig, silányabb minőség 56—68 koronáig. Bika jobb minőségű 66—78 koronáig, silányabb minőség 52—64 koronáig. Bivaly 46—56 koronáig. Magyar tehén 48—72 koronáig. Tarka tehén 50—76 koronáig, kivételesen 83 koronáig. Kicsontozni való marha 40—50 koronáig métermázsánként élősulyban. A felhajtás mintegy 160 darabbal nagyobb volt a multéinél, de mivel a ke-

reslet kissé javult, az irányzat változatlanul maradt, csupán goromba mustraökrök árai hanyatlottak 1 koronával métermázsánként, más minőségeknek mult héten jegyzett árai szilárdak maradtak. Az országos marhavásár vasárnap, folyó hó 18-án tartatik meg.

Budapesti szurómarhavásár. Március 16. Felhajtott 214 darab élő borju, (közte 54 rugott). 7 darab leölt borju, 16 drb. növendékmarha, 2346 darab leölt bány. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjukért 92—100 fillérig, kivételesen 104—108 fillérig, középminőségű élő borjukért 84—90 fillérig, leölt borjukért 100—112 fillérig, silány és rugott borjukért 60—76 fillérig, növendékmarháért 52—68 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül). Leölt bányokért 8—16 koronáig páronként. Ugy a borju, mint a bányvásáron az irányzat csendes volt, az árak borjuknál változatlanok maradtak, a bányvásáron 1—2 koronával páronként hanyatlottak.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, március 16. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 125—127 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 138—139 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban) 133—139 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) 138—140 fillérig. Sertéslétszám: 1906 március 13-dik napján volt készlet 42,089 drb. 1906 március 14 ik napján felhajtott 98 darab. 1906 március 14 dik napján elszállított 278 darab. 1906 március 15. napjára marad készlet 41,909 darab. A hizott sertés üzlet-irányzata változatlan, a forgalom csekély.

Regény-Csarnok.

Cigánybecstület.

(Folytatás.)

— En vagyok, én, Marosa. Nem ismeresz? Tegnap még ugy csókoltattál, becézgettél, annyi édeset, szépet ígértél, hogy szerelmünk örökké tartó lesz... Szólítottál „fekete gyöngyömnek”, „szépséges vadvirágomnak”. Mondd, óh mond, ma már nem is ismeresz? Nem szeretsz. Szeress! szeress! mert én ugy szeretlek, én szentem... Nézz reám...

De az uracska csak nem ismerte már a kóbor cigány leányt, a tegnapi elfelejtette, egyet igazított tarka nyakendőjén, sétapálcikáját lóbáztatta és tovább ment a sáros, piszkos uton.

Ott maradt Marosa elhagyatva, megálázva. Kinos zokogásba tört ki, ledobta magát a földre, jajveszékelt, sirt keservesen. Vad szenvedései kitértek, kezét harapdálta, haját cibálta, fejét a földhöz ütögte, ruhát tépte magáról. Mi, mi lesz most vele? Hová, merre vegye útját? Majd görcösen nevetni kezdett.

— A lelketlen, a gazember, még nem is ismer!...

Később magához tért, csillapodott. Fel-tápázkodott. Tisztogatta sáros ruháit, mintha bűnét és fájdalmát azzal egyszerre akarta volna lerázni. Szegény Marosa! Nem tudod, tapad a bűn, a folt az emberhez, a lélekhez, akárcsak a zsír, a piszok a ruhához, nincs többé az a hatalom, az a vegyereji szer, mely azt onnan tisztára lemosná?

Alkonyodott. A nap pihenőre készült. Az egész mindenség piroslott az aranyos vérsugártól. Marosa tétovázó, lessu lépekben kullogott haza felé. Rut szegényfolt égette lelkét. Fájdalom marcangolta szívét. Szerelmes is, boldogtalan is, bűnös is volt. Leszakasztották — aztán... eldobták, mint a hervadt viragot...

A sátorban a háromlábu bográcsot ülték körül, mikor Marosa haza ért. A bográcsból valami vastag főlélékféle gőzölgött és alatta a hamu alól a kialvó parázs pislogott. Ették, falatoztak. A rajkók marékka szedték ki a babot a bográcsból és majszoltak

(Vége köv.)

Lucerna,
Lóhere, Répamakkak,
Tengeri, Paprika, Köles,
Bükköny és minden más
vető-magvak
kaphatók:
Deutsch Albert és Fia
magkereskedésében.
159-5-8.

Vajat, Ludzsirt

teljesen pótól főzéshez, sütéshez ki-
tűnő, szagtalan szapora, kellemes ko-
sor kokuss zsíroza. Könnyen emészt-
hető, cukor és gyomorbaajoaknak me-
legen ajánlható. Posta dohoz (teljes su-
lya 5 kgr) finom 5-50 kor. legfinomab 6 kor.
Eusvétli zsirt kérem ideje korán megrendelni.
Klein Sándor Tolcsva.

Tüdőbajt,
Köhögést, elgyékéltséget, orv-
megkönnyít gyógyít
Halápl-féle
Hársfa-szörp
egy üveg ára 5 korona
Kapható:
„Apostol-gyógyszertárban”
Bp. Post. Múzeum-hírtől 62. sz.

114-x8

Dr. Politzer Sanatóriuma
és vízgyógyintézete,
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.
Egész éven át nyitva.

Vízgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány für-
dők, forróvíz kezelés, Vibratio massage hizláló és soványító gyógymód. Inhalatiók.
Javallatok: Idegesség minden neme szív, tüdőbaj. Edző eljárások. Izleti
és izom csúznál forró léghozzávaló hámulatos gyógyerődmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszob-
bák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet
Felvilágosítással szívesen szolgál:
Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Meggyőződhet

árunk versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvetünk...
legnagyobb vászonszövőgyárak
egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitűnőbb minőségű vásznat,
tehát szállíthatunk minden magántogasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit 84 cmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalék al olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a
pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==
Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungária Vászonáruház

Budapest V. Váci-körut 26.

Natóságilag engedélyezett végkiárulás.

Üzletem teljes felosztása miatt az összes raktáron
levő árukészletet, (dizsművek, bőr áruk, acél áruk, utazási cikkek,
férfi divat stb.)

beszerzési áron alól árusítom ki.

Ezen ritka kedvező alkalmat a m. t. vevő közönség figyel-
mébe ajánlom.

Teljes tisztelettel

Borsos Kata

DEBRECEN, VÁROSHÁZA.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölök, cso-
magolást nem számítok.

117 x -6.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECZENI Szerkesztőségének

Kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés.

Tündér Ilona
levele van a kiadó hivatalban.

Eladás.

Eladó házaslelek.
Bethlen utca 89 szám a.
házaslelek nagy kerttel
együtt eladó. Értekezhetni
d. Irinyi István ügyvéd-
del, Debrecen, Arany-Já-
nos-utca 4. sz. a.
157-3.

Butorozott

ucai szoba kiadó április
1 től. Csapó u. 29.
164 6-2.

Közönséges

osomag posta könyv fél-
ében kapható a kiadóhi-
vatalban. Csapó u. 10 sz.

Sestakertben

a nagyerdői járásban mo-
dern, kényelmes villa, feny-
ves parkkal, gáz bevezet-
éssel, jövizű kúttal, 1400
négyzetölj jó karban le-
vő termő szőlővel eladó,
Értekezhetni Piac utca
44 sz. ügyvédi irodában
193-x 8.

Posta könyv

ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadóhiva-
tálban Csapó u. 10 sz.

Eladó ház

30 év óta fenn álló jó
forgalmu fűszer üzlet és
bormérő-i helységgel ke-
vés befektetéssel. Érte-
kezni Horváth gőzfűrés-
163-5-2.

Kiadó bolt

helyiség lakással Csapó u
28 szám. Értekezhetni
ugyanott és Piac u. 44
szám alatt.

Mindenki, a ki bágyadtan és rosszul érzi magát

ideges és akarat képtelen,
Sanatogen által új életked-
vet és életerőt kap. Több
mint 3000 tanár és orvos
kitűnő hatását elismerte
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában. Ismer-
tetést ingyen és bérmentve
küld Bauer & Co., Berlin S.
W. 48 és a vezérképviselő
C. BRADY, WIEN I.

136-4-

A tavaszi idényre, gyönyörű választékban kaphatók:

Kartonok, Batisztok, Zefírek,
Pamut, Delinek és mindentéle
mosásban szintartó áruk. Ba-
tisztt-vászon és pompás Kész him-
zett ruhák. A világhírű kitűnő
szabásu P. D. jegyű fűzők egye-
108 x -14. dűli raktára.

Szabó Lajos Fiai, DEBRECEN,

Divat-vászon és szőnyeg-áruház.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 4.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel
tisztá és ment káros alkatrészeketől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht úrnak
Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja,
hogy szappana a „SCHICHT“ névvel valamely káros keve-
réket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„SZARVAS“ vagy „KULCS“-szappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.

A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mo-
sási módszer részére a leg-
jobb és legolcsóbb.

Hőfehér ruhát ad.
A színeket emeli, fénylővé és
világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden
darabszappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy a
„kulcs“ védjeggyel legyen ellátva.
125-x

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer mindennemű fagyások ellen, nem különben
fagyás okozta elhanyagolt régi sebek eltávolítására.
1 tégly ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly idült köhögés, légzőhurut, tüdőbaj,
szamárhurut ellen, úgy gyermekek, mint felnőttek számára. 3-4 üveg
elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer migrän, ideges fejfájás és neuralgia azonnali megszüntetésére
1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörsenések, bőrtakák, szeplők és az arcbőr minden tisztatlanságá-
nak eltávolítására.

1 tégly ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszer-tárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

138 x -

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ gyógysavanyúvizet

Magyarország giesshtüblije !!
ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű
hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos
megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt 32 fillér
üvegeket visszavesszük: 12
1/2 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt 23 fillér
üvegeket visszavesszük: 7

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.
Telefon. 332

128-x